

Lavabb, Habselyem és Relle fehérnemű, harisnyák, keztyűk, sálak nagy választékban **S a s h e g y i n é l**, Kigyó utca 4. Kalász tag

és legművészebb módon megnyilatkozó. Hatásának elsősorban izzó magyar szelleme volt az egyik oka. A másik az, hogy II. József erőszakos és népszerűtlen uralkodásának jellemzésére félreérthetetlen célzásokat szőtt be a pogánykori történetbe. A népies alakokat ebben is a korabeliekről mintázta.

Főtörekvése a magyar életideál kialakítására irányult. A magyar hősiesség kultuszának szolgálatára szánta művét, Etelka kisasszony történetét. Hősei, „a Marssal társalkodó kemény magyarok”. A regény női alakjait olyan magyar nőknek rajzolta, amilyenek saját kora magyar nőit szeretete volna látni. Ennek a felfogásának kerestülvételére a legváltozatosabb művészi fogásokkal él: hőseit saját korából vetili vissza az ősmagyar világba s olyan helyeken szerepelteti, amelyeknek történelmi szerepe közismert. Az olyan anachronismuskra nem tekint, hogy az a kiemelt történelmi nevezeteshely a regény eseménye idején megvolt-e, vagy ugyanakkor ott történelmi esemény lejátszódott-e. Így szerepelt a regényben a későbbi időből származó szegedi vár. Ezzel még nem elégszik meg, hanem valószínűbbé és magyarázóbbá teszi az események színezését, hogy oly népi elemet visz a mesché és leírásba, amely jellemző arra a történelmi helyre. Bő részlefedéssel beszámol Árpád szegedi látogatásáról. Árpád, a regény szerint, szegedi tartózkodása alatt halászatot vesz részt. A helyleírás pontosan megegyezik a XVIII. századi Szeged helyrajzával. A halókat, halfajtákat egyenként felsorolja, természetesen valamennyit a korabeli halászlai népi nyelv szavaival nevezi. Jellemző népies mondásokat illeszt bele előadásába és a helyi színezet rajzában addig megy, hogy még a szegedi halászléből eredő babonákat, népi hiedelmeket, anekdotákat is beilleszti helyi mondák és népetimológiák mellé.

Az újabb irodalomszemlélet a regényírásnak ebben a túlzott zsufoltságában a barokk író regényfelfogását és történelemszemléletét látja. Dugonics regényeiben a XVIII. századi rendi barokk élet minden ismertető jegye megtalálható. A nyelvi cikornyát ösztönös nyelvérzék korlátozza, az érthetetlen dagályosság természetellenes voltát a szegedi tájszavak helyzeti értéke mérsékli. Dugonics András egyéb irodalmi műveinek, szindarabjainak, leveleinek, sőt történelmi műveinek nyilvánvaló szegedi jellege, mely még maig sem vesztett eredetiségéből. Dugonics az első olyan magyar író, akit a szülőváros adottságai indítottak el az egyetemes magyarság lelkiületének az átélése és művészi ábrázolása felé.

Dugonics ragaszkodott mindvégig Szegedhez. A szülőváros sem feledkezett meg róla. Emlékére 1892-ben irodalmi társaságot alapítottak a szegedi írók és tudósok. A szegedi Dugonics Társaság híven névadója szelleméhez, céljával tüzte ki az alföldi irodalom szervezését, az Alföld és Szeged intenzív tanulmányozását.

Dugonics halála után egyneműre elnémult a szegedi muza. Egyfelől azért, mert az események nem kedveztek az irodalom helyi megjelenésére, másfelől a kulturális lehetőségek nem adtak módot a szegedi irodalom megnyilvánulására.

Elektromosság! Telefon: 21—89
Rádió és villamossági cikkeket
legjutányosabban beszerezheti **Ritter Antal**
villamossági szaküzletében, Gizella-tér 5.

RHEUMA,

köszvény, csusz, ischias, izületi fájdalmait
gyógyíttassa Budapesten a

HUNGÁRIA FÜRDŐ
alkoholos törkölyfürdőjében.

VII., Dohány u. 44. Orvosi felügyelet
Olcsó pauszárak. Ellátás és szobákról
gondoskodunk az épületben levő
Continental szállóban.

Ismertetőt küldünk.

MAGYAR HONVÉD

A repülő erők jelentősége, feladataik és alkalmazásuk

A magyar katonai repülés átesett a tűzkeresztségen. Az a fölényes diadal, amelyet repülőink az ellenfélén arattak, az egész világ figyelmét a magyar repülés felé fordította. Nem érdektelen ebből az alkalomból, ha pár szóval ismertetjük

a repülőerők általános katonai jelentőségét

és alkalmazásuk módját.

A repülőket a világháború avatta harcszöközzé. A háborús tanulságok és az a fölény, hogy a levegő új támadási irányt jelent, a repülőgép pedig meglepetésszerűen gyors föllépést enged meg, csakhamar a repülőerők szédületes fejlesztéséhez vezetett minden államban. Magyarországot trianoni bilincsei tartották ugyan fogva, de a polgári repülés a Légügyi Hivatal vezetésével nálunk is kezdetét vette.

A béklyók tágulásával, majd a katonai egyenjogúság elismerésével az elmúlt évben kilépett a magyar repülés is a félhomályból. Magyarországnak ma önálló légihadereje van. És hogy ez a haderő mit ér, azt bizonyították a közelmúlt eseményei.

A légihaderők a korszerű háborúban döntően fontos szerepet játszanak. Sokoldalú alkalmazhatóságuk folytán a korszerű harc elengedhetetlen eszközeivé váltak.

A repülőket harcra, földérintésre, szállításra, összeköttetésre, figyelésre, valamint légi időjelző-szolgálatra használjuk.

A harcot légi és földi célok ellen vivja a repülő, géppuskával vagy bombával. A géppuskás harci gépeket vadászgépeknek, a bom-

bázásra berendezetteket bombázógépeknek nevezzük.

A földérintést földérintő gépek végzik. A gépek egymástól szerkezetben, fegyverzetben és fölszerelésben különböznek.

A repülő kiváló összekötő eszköz nagy távolságokra levő parancsnokságok között. Rádiója révén kiváló eszköze a tűzérési tűz megfigyelésének és irányításának, a légi fényképezésnek, valamint az időviszonyok megállapításának a repülés különböző magasságaiban.

A földérintő és egyéb különleges föladatra alkalmazott repülők lényegileg a vezetés céljait szolgálják. A harci repülők az ellenség megsemmisítésében vesznek részt, földi csapatokkal együttműködve, vagy önállóan.

A harci repülőerők föadatai az ellenség földi vagy légi csapataira való támadás, az ellenség közlekedési vonalainak, raktárainak, telepeinek vagy egyéb berendezéseinek szétrombolása, az ellenség lakosságának megfélemlítése stb.

De alkalmazzuk a repülőket szállításokra is. Sebesültszállításra, anyagszállításra, vagy csapatszállításra. Erre a célra vannak különleges berendezésű repülőgépek is. A légierők jövő fejlődésének szempontjából a légi uton történő csapatszállításoknak különös jelentősége van, mert ez uton nemcsak a gyors csapatösszevonások lehetőségére van kilátás, hanem arra is, hogy az ellenséges állam határerődítései elvesztik abszolút értéküket. Az ellenség területén végrehajtott légi csapatszállítások jelenlegi kezdeti megoldásának tekinthetők azok a kísérletek, amelyek ejtőernyős csapatokkal folynak.

Kis államok hadseregszervezése

A magyar honvédelmet az új honvédelmi törvénnyel, valamint a hadsereg most történt átszervezésével korszerű alapokra fektették.

A nemzetközi feszültségek nyomása alatt nemcsak Magyarország, hanem az egész világ lázas sietséggel alakítja át honvédelmi berendezéseit, hogy háborús bonyodalmak esetén kellő erővel tudjon fellépni. A tendencia mindenütt az, hogy egyrészt az ország összes erőforrásait a hadsereg szolgálatába állítsák, másrészt, hogy a működő hadsereget ütőkész és ütőképes korszerű állapotba hozzák.

Különös jelentősége van az ily előkészületeknek a kis államoknál. Nekik is lehet oly helyzetük, amelyek folytán belesodródhatnak egy háborúba, de minden törekvésük az, hogy a háborút megrövidítsék.

Szükséges, hogy minél nagyobb energiával állhassanak a küzdelembe, hogy ezzel az erőfeszítés-többlettel a nagyobb ellenféllel szemben meglevő aránytalanságuk csökkenjen. Nem egy történelmi példa mutatja, hogy jobb háborús előkészülettel számbeli fölényt is ki lehet egyensúlyozni. Egy ország háborús energia kihasználásának hatalmas skálája van! Legkézenfekvőbb, ha a világháborúra utalunk. Európa nagyhatalmai 1914-ben lakosságuk 6—7 százalékát használták fel a hadsereg céljaira. A kis Szerbia 12 százalékát. Szerbia tehát kihasználta emberanyagát. Hadseregének nagyságát illetően aránylag kétszer akkora országot képviselt, mint amilyen való-

jában volt. Csak ezért tudott oly szívós ellenállást kifejteni és volt kicsinysege ellenére is értékes szövetségese az antant hatalmaknak.

Kis államok honvédelmi előkészületeinél tehát vezető szemponttá kell tenni, a maximális kezdeti erőfejlesztést. Ez a maximum vonatkozik az ország szellemi, erkölcsi és gazdasági lehetőségeire, de vonatkozik elsősorban magára a működő hadseregére.

Az általános előkészítés, vagyis az „országmozgósítás” problémája, közigazgatási, pénzügyi és nemzeti nevelési feladat. A közigazgatás révén megszervezzük az országot, pénzügyileg anyagot halmozunk és bocsátunk a háború rendelkezésére, míg a nemzet tervszerű nevelésével a lakosság lelkét fanatizáljuk és a nemzetet katonásítjuk.

A hadsereg maximális erőfejlesztését, ütőképességét és ütőkészségét korszerű szervezettel biztosíthatjuk. Kis állam nincs abban a gazdasági helyzetben, hogy hadifelszerelését a technika fejlődésével állandóan cserélgesse. Előrelátó beszerzéssel oly korszerű eszközöket kell tehát a hadseregbe beállítani, amelyek harha pillanatnyilag talán költségesebbek, de egyhamar nem avulnak el. Másrészt azonban olyanokat, amelyek pótlására, illetve üzemeltetésére háború esetén is megvan a lehetőség.

Ez az oka annak, hogy Magyarország a hadsereg alapvető szükségleteinek beszerzésénél korszerű hadifelszerelést vásárol, illetve ilyenek hazai gyártására törekszik. Teszi ezt azért, mert a korszerűségben oly erő van, amellyel számokat egyenlíthet ki.